

نقش مراکز اکولوژی در معماری پایدار ایران

مریم پناهنده خطبه سرا_آرش اربابان اصفهانی

mary.panahande@yahoo.com

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد نایین arash4ar4@yahoo.com

چکیده

امروزه در کشور ما مجموعه‌ای به عنوان مرکز اکولوژیکی یا مرکز بوم‌شناسی هنوز جای خود را پیدا نکرده است. از مشخصه‌های قابل ذکر در مورد چنین مرکز، نقش آموزشی-پژوهشی، اطلاع رسانی، اشاعه فرهنگ بوم‌شناسخی، تشویق مخاطبان به استفاده از انرژی‌های پاک (بخصوص انرژی خورشیدی)، برخورد با معضل پسماندها و استقرار نظام مدیریت محیط‌زیست و بهره‌وری سبز در دستگاه‌های اجرایی می‌باشد. از طرف دیگر در زمینه پارک‌های علمی و فناوری از دیدگاه اکولوژیکی کشورهای پیشترته، با توجه به مفاد "دستور کار ۲۱" اقدام به روندهای عملیاتی در راستای "توسعه پایدار" نموده‌اند. کشور ما که یکی از امضاء کنندگان منشور "دستور کار ۲۱" در اجلاس سران زمین در سال ۱۹۹۲ میلادی در ریو دو ژانیرو بوده است، هنوز نه تنها اقدامی در این راستا نکرده، بلکه با توجه به مشاوره‌های غلط و ۱۰۰٪ ناسازگار با محیط زیست، هر روز بیش از روز قبل در آلوده نمودن خاک، آب و هوا از طریق رشد پسماندها در این تلاش منفی به جلو می‌رود.

کلید واژه: معماری پایدار ، مرکز اکولوژی ، انرژی‌های پاک ، محیط‌زیست ، دستور کار ۲۱ .

مقدمه

موضوع زباله و پسماند، شاید در ظاهر به جسم و روح انسان ارتباطی ندارد، ولی کسانی که در یک جامعه زندگی می‌کنند، چه در سلامت کامل باشند و یا توان یاب ، از دیدگاه اکولوژی انسانی و تولید زباله و پسماند و ایجاد آلودگی محیط هیچ تفاوتی ندارند .

این مجموعه با ایجاد محیط اکولوژیکی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای ارتقا "دانش اکولوژی انسانی" در زندگی روزمره ، نکات بسیاری را می‌توان در زمینه‌های آلودگی خاک ، آب و هوا مطرح می‌کند . مهمترین موضوع مورد بحث ، توجه دادن به چرخه‌های سازگار با طبیعت می‌باشد .

معماری و طراحی ساختمان و فضاهای شهری و استفاده از انرژی‌های مورد استفاده برای ایجاد آسایش انسان ، نقش مهم و قابل توجهی در این موضوع دارد .

در جهان به تازگی علوم و فنون با تحولی بنیادی مواجه شده اند و در ارتباط با مجموعه مورد نظر، می‌توان آن را در چارچوب "علوم پایه اکولوژیکی و فناوری سازگار با چرخه‌های طبیعت" مطرح کرد تا با توجه به مصوبات دو اجلاس جهانی سران زمین که پشت‌سر گذارده شده است ما نیز در راستای مصوبات این دو، یعنی اجلاس‌های جهانی ریو دو ژانیرو ۱۹۹۲ و ژوهانسبورگ ۲۰۰۲ گام برداریم و ما نیز به عنوان یکی از کشورهای امضاء کننده هر دو کنوانسیون، به جای شعارهایی که در اکثر طرح‌ها بدون کاربردی شدن، مطرح می‌گردد، ما نیز در عمل "توسعه پایدار" را با اجرای